

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 36/2010-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti H., GmbH, H., Spolková republika Nemecko, zastúpenej advokátom JUDr. O. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžf 54/2008 a jeho rozsudkom z 21. júla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti H., GmbH, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti H., GmbH, H., Spolková republika Nemecko (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžf 54/2008 a jeho rozsudkom z 21. júla 2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozhodnutím Colného úradu v Trenčíne (ďalej len „colný úrad“) sp. zn. RCD 669501060009, č. j. 878/2006-6661 z 10. januára 2006 bola sťažovateľke uložená *«podľa § 198 ods. 3 písm. d) Colného zákona č. 180/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov(ďalej len „Colný zákon 180/1996 Z. z.“) a v súvislosti s čl. 115 ods. 1 písm. d) Časť IV., Prílohy I Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime, uverejnenom v zbierke zákonov SR ako Oznámenie MZV SR č. 187/1996 Z. z. o pristúpení Slovenskej republiky k dohovoru o spoločnom tranzitnom režime v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „dohovor“) povinnosť zaplatiť colný dlh v sume 51 507,- Sk(...), ktorý»* jej *„vznikol podľa § 198 ods. 2 colného zákona 180/1996 Z. Z. a v súvislosti s čl. 114 ods. 1 písm. a) Časť IV. Prílohy I Dohovoru, nezákonným odňatím tovaru(...“*.

Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „colné riaditeľstvo“) rozhodlo rozhodnutím č. 14829/06-1410 z 28. júla 2006 tak, že *«výrokovú časť prvostupňového rozhodnutia vypúšťa a nahrádza ju nasledovným textom: „Colné riaditeľstvo SR ukladá právnickej osobe H. GmbH... (ďalej len „dlžník“)... povinnosť zaplatiť colný dlh v sume 51 507 Sk(...), ktorý dlžníkovi vznikol podľa § 198 ods. 1 Colného zákona č. 180/1996 Z. z. nezákonným odňatím tovaru. (...) Za okamih vzniku colného dlhu bol podľa § 198 ods. 2 Colného zákona č. 180/1996 Z. z. určený deň 27. 2. 2001, t. j. deň, kedy sa tovar nachádzal v situácii, s ktorou je vznik colného dlhu spojený(...).»*

Sťažovateľka žalobou z 22. septembra 2006 doručenou Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 5. októbra 2006 iniciovala konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí colného riaditeľstva a colného úradu. V žalobe namietala, že postup colných orgánov bol v rozpore s § 91 zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „colný zákon“) v spojení s § 458 zákona č. 238/2001 Z. z. Colný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 238/2001 Z. z.“). Colné orgány nepostupovali v súlade so zákonom, keď aplikovali hmotnoprávne ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1996 Z. z. Colný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1996

Z. z.), ktoré boli účinné v období, keď došlo k rozhodnej udalosti, ale už neboli účinné v období, keď začalo colné konanie. Ďalej sťažovateľka v žalobe namietala, že prvostupňové rozhodnutie o vzniku colného dlhu vydal miestne nepríslušný orgán na základe nedostatočne zisteného skutkového a právneho stavu veci.

Krajský súd žalobu sťažovateľky rozsudkom č. k. 1 S 370/2006-73 zo 6. marca 2008 zamietol. Sťažovateľka napadla rozsudok krajského súdu odvolaním, o ktorom najvyšší súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 5 Sžf 54/2008 z 21. júla 2009 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Podľa sťažovateľky napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu boli potvrdené nezákonné rozhodnutia správnych orgánov, čím všeobecné súdy porušili označené základné práva sťažovateľky. Nezákonnosť rozhodnutí správnych orgánov sťažovateľka namietala z týchto dôvodov:

„- rozhodnutie Colného úradu Trenčín bolo vydané v rozpore s § 458 zák. č. 238/2001 Z. z.

- rozhodnutie bolo vydané v rozpore s § 7 ods. 1 zák. č. 240/2001 Z. z.

- colné orgány v konaní postupovali v rozpore s § 3, 32 a 34 z toho dôvodu, že nezistili objektívne skutkový stav veci,

- ak colné orgány mali preukázané, že vznikol colný dlh, tak spoločným a nerozdielnym dlžníkom bol aj dopravca.“

Sťažovateľka ďalej uvádza:

«1) Krajský súd v Bratislave dospel k záveru, že postup správnych orgánov nebol v rozpore s § 91 zák. č. 199/2004 Z. z. v spojení s § 458 zák. č. 238/2001 Z. z. a colné orgány postupovali v súlade so zákonom, keď postupovali podľa hmotnoprávných ustanovení zák. č. 180/1996 Z. z., ktoré boli účinné, keď došlo k rozhodnej udalosti. Krajský súd dospel k záveru, že v danom prípade bolo konanie začaté pred 01. 07. 2001. (Ústavný súd zistil, že konanie bolo začaté na podklade tranzitného colného dokladu T1 č. VAB 5 05376 z 22. februára 2001 spod colného dohľadu, pretože predmetný tovar nebol v lehote určenej colným úradom odoslania do 26. februára 2001 predložený colnému úradu určenia, pozn.)

(...) najvyšší súd vo svojom rozhodnutí konštatuje, že Colné riaditeľstvo i Colný úrad Trenčín v napadnutých rozhodnutiach konštitutívne nerozhodovali, ale iba deklaratórne konštatovali skutočnosti, ktoré nastali za jeho účinnosti.

2) K otázke, že rozhodnutie bolo vydané v rozpore s § 7 ods. 1 zák. č. 240/2001 Z. z., krajský súd uviedol, že Colný úrad Trenčín konal ako príslušný orgán. Najvyšší súd sa s jeho závermi stotožnil.

3) (...) nesprávne zistenie skutkového stavu veci, pretože colné orgány nepostupovali v súlade s § 34 správneho poriadku.

Podľa názoru Krajského súdu, s ktorým sa stotožnil aj Najvyšší súd SR, bol objektívne zistený skutkový stav veci(...) Námietskou sťažovateľa, že colný úrad nevykonal ním navrhnutý dôkaz, teda vypočúť vodiča, sa krajský súd ani najvyšší súd vôbec nezaoberal.

4) Námietskou žalobcu, že dlžníkom mal byť aj dopravca(...) sa krajský súd nezaoberal vôbec. Najvyšší súd k tejto námietke uviedol, citujem: „(...) Preto je potrebné, aby colné orgány konali v tejto veci aj s príjemcom tovaru označeným v dokladoch, ako aj s ďalšími osobami, okruh ktorých stanovuje colný zákon (§ 198 ods. 3 zák. č. 180/1996 Z. z.) a vo veci povinnosti zaplatiť colný dlh vydali rozhodnutie, ktorým uloží predmetnú povinnosť aj ďalším osobám podľa § 198 ods. 3 citovaného zákona(...)“».

Sťažovateľka tvrdí, „že právne závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo všetkých štyroch bodoch v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislave sú zjavne neodôvodnené až arbitrárne, a z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné a majú za následok porušenie základných práv a slobôd“.

Sťažovateľke bola uložená povinnosť zaplatiť colný dlh bez toho, aby bola jej zodpovednosť riadne preukázaná, na druhej strane colné orgány konanie dopravcu nekvalifikovali ako konanie, ktoré zakladá jeho zodpovednosť za colný dlh, ak je preukázané, že tovar bol odňatý spod colného dohľadu v územnom obvode colného úradu. Rozhodnutím colných orgánov bolo zasiahnuté do práva sťažovateľky tým, že jej bola uložená povinnosť zaplatiť colný dlh v rozpore s čl. 13 písm. a) ústavy z dôvodov uvedených v sťažnosti.

Sťažovateľka tvrdí, že „Najvyšší súd, ani Krajský súd mu neposkytli ústavou garantovanú právnu ochranu v požadovanej kvalite“.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd uznesením prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a po prerokovaní veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Právo sťažovateľa vo veci porušenia jeho práva na domáhanie sa svojho práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Najvyšším súdom vo veci sp. zn. 5 Sžf 54/2008 zo dňa 21. júla 2009 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Sžf 54/2008 zo dňa 21. júla 2009.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátovi JUDr. O. K. vo výške 106,98 €(...) a 13,90 € režijný paušál(...) do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie označených práv sťažovateľky, ktoré podľa nej spočíva v tom, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 Sžf 54/2008 z 21. júla 2009 jej neposkytol ústavou garantovanú právnu ochranu v požadovanej kvalite a jej odvolanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 1S 370/2006-73 zo 6. marca 2008 odmietol.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžf 54/2008 vyplýva:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov ä v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O. s. p. § 246c ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta O. s. p.) a podľa § 250ja ods. 3 druhá veta O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O. s. p. napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V odvolacom konaní boli medzi účastníkmi konania sporné tie isté otázky ako v prvostupňovom konaní. Spornou bola právna otázka, či žalovaný správny orgán i správny orgán prvého stupňa aplikovali v napadnutých rozhodnutiach na posúdenie vzniku colného dlhu účinný hmotnoprávny právny predpis. Žalobca tvrdil porušenie ust. § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. (Colný zákon).

Najvyšší súd zistil z úvodných ustanovení napadnutého rozhodnutia žalovaného i z prvostupňových rozhodnutí, že správne orgány procesné postupovali podľa zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon, účinného v čase vydania napadnutých rozhodnutí, t. j. v roku 2006. Na posúdenie podmienok vzniku colného dlhu a určenie colného dlhu aplikovali ust. § 198 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 180/1996 Z. z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov, účinný do 30. 06. 2001).

Podľa § 91 ods. 1 zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon účinný od 01. 05. 2004, na konanie začaté pred nadobudnutím platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii, sa použijú doterajšie predpisy.

Podľa § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov, účinný od 01. 07. 2001 do 30. 04. 2004, na konanie začaté pred 01. júlom 2001 sa použijú doterajšie predpisy.

Podľa § 458 ods. 4 zák. č. 238/2001 Z. z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov), ak vznikol colný dlh iným spôsobom ako prijatím colného vyhlásenia, colný dlh sa oznámi dlžníkovi vydaním osobitného rozhodnutia.

Podľa § 198 ods. 1 zák. č. 180/1996 Z. z. (Colný zákon účinný do 30. 06. 2001) colný dlh pri dovoze tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu, vzniká jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu.

Podľa § 198 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z. (Colný zákon účinný do 30. 6. 2001) colný dlh vznikne v okamihu odňatia tovaru spod colného dohľadu.

Najvyšší súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že k odňatiu tovaru spod colného dlhu došlo jeho nedodaním v lehote určenej colným úradom odoslania, k čomu došlo za účinnosti Colného zákona č. 180/1996 Z. z. Colný dlh vzniká fakticky, priamo splnením zákonom predpokladaných skutočností (§ 198 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z.). Rozhodnutie colného úradu túto skutočnosť iba deklaruje. Rovnako je rozhodnutie deklaratorne i v časti určenia dlžníka – žalobcu. Na základe takto zistených skutočností najvyšší súd konštatuje, že žalovaný i Colný úrad Trenčín v napadnutých rozhodnutiach konštitutívne nerozhodovali – neaplikovali vtom čase už neúčinný právny predpis – Colný zákon č. 180/1996 Z. z., ale iba deklarovali skutočnosti, ktoré nastali za jeho účinnosti.

Colný úrad Trenčín konal ako príslušný orgán, keďže v územnom obvode Colného úradu Trenčín došlo k naplneniu právnych aj skutkových podmienok vzniku colného dlhu, t. j. ku vzniku colného dlhu jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu.

Odvolačný súd z obsahu pripojeného administratívneho spisu zistil, že colné orgány vo veci vykonali rozsiahle šetrenie, preverovali údaje o spoluúčasti firiem na dovoze predmetného tovaru, ako aj o objednávateľovi prepravy a o príjemcovi uvedeného tovaru. Dňa 01. 07. 2005 bol pobočke Colného úradu v Trenčíne doručený výsledok šetrenia, v ktorom oddelenie riadenia výkonu služby konštatovalo, že spoločnosť A., s. r. o., B., ktorá mala byť príjemcom predmetného tovaru, sa na uvedenej adrese nenachádza, pričom táto adresa, ktorá bola uvedená aj v tranzitnom vyhlásení, bola osobne preverená pracovníkmi colných orgánov s negatívnym výsledkom. Rovnako konateľ uvedenej spoločnosti sa v mieste trvalého pobytu nezdržiava, je odsťahovaný. Rovnako bolo zistené, že všetky potrebné colné dokumenty boli opatrené len jednou osobnou pečiatkou č. 10734801, a to na dvoch pobočkách colných úradov súčasne - 5268 a 5263. Tento odtlačok pečiatky bol odtlačený na ústrižku dielu 5, dokladu TI a v minulosti bol aj predmetom skúmania, pričom bolo zistené, že je falošný, čo potvrdilo preverovanie colných orgánov v spolupráci s

Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru SR, ktorého výsledkom je Odborné vyjadrenie č. ČES: VKE-5746/KEÚ-BA-EXP-2002 zo dňa 19. 11. 2002.

Colné orgány preverovali aj mieru spoluúčasti prepravcov tovaru – spoločnosti D., s. r. o., P. na predmetnom dovoze, a to prostredníctvom Generálneho riaditeľstva ciel Českej republiky, ktoré malo listom zo dňa 15. 12. 2004 oznámiť, že predmetný dovoz bol organizovaný a riadený z územia Slovenskej republiky v úzkej spolupráci s odberateľmi tovaru ázijskej národnosti. Všetky výpovede vypočutých vodičov prepravcu uvádzali zhodne meno, pána Š. V., prezývaného „P.“, ktorý sa mal aktívne zúčastniť vybavovania všetkých colných formalít ako aj na vykládkach tovaru. Vodiči uviedli, že vykládka tovaru sa realizovala v B. na ul. S.

Menovaný Š. V. bol vypočutý dňa 09. 06. 2005 na Colnom úrade v Bratislave; Zo zápisnice č.: 35403/2005-5233 odvolací súd zistil, že s uvedeným prepravcom spolupracoval najmä pri dovoze textílií a obuvi v kontajneroch na Slovensko, a to ako sprostredkovateľ pre osobu čínskej národnosti p. Lei, ktorá si colné formality vybavovala osobne. Pri preclení už Š. V. prítomný nebol, nepreberal žiadne colné dokumenty. V prípade potreby len naviedol vodičov na miesto vykládky, na S. v B.

Odvolací súd na podklade zistených skutočností konštatuje, že dospel k záveru, že Š. V. netvrdil, že tovar bol predložený na konanie Colnému úradu v Bratislave, uviedol len, kde mal byť tovar vyložený a že colné konanie mala na dovezený tovar vybaviť osoba čínskeho pôvodu, čo sa však v colnom konaní nepotvrdilo. Pokiaľ by porušili svoje povinnosti samotní colníci, ako to tvrdí žalobca, mal podať trestné oznámenie, na podklade ktorého by mohlo byť uvedené pochybenie prešetrené orgánmi činnými v trestnom konaní, a to vrátane toho, či a komu bol tovar na S. v B. aj dodaný.

S poukazom na uvedené skutočnosti považuje súd skutkový stav veci za dostatočne zistený, keďže je preukázané, kto bol prepravcom tovaru, kde bol tovar reálne vyložený. V konaní nebolo preukázané, že by bol dovezený tovar predložený colnému úradu určenia, boli predložené len ústrižky colných dokladov s falošnou pečiatkou. Uvedené zistenia viedli odvolací súd k záveru, že v tomto prípade bol tovar nezákonne odňatý spod colného dohľadu.

Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, že príjemca tovaru, uvedený v tranzitnom colnom doklade, je v mieste sídla zapísaného v obchodnom registri neznámy,

nespôsobuje zánik jeho zodpovednosti za splnenie colného dlhu. Preto je potrebné, aby colné orgány konali v tejto veci aj s príjemcom tovaru označeným v dokladoch, ako aj s ďalšími osobami, okruh ktorých stanovuje colný zákon (§ 198 ods. 3 zákona č. 180/1996 Zb.), a vo veci povinnosti zaplatiť colný dlh vydali rozhodnutie, ktorým uloží predmetnú povinnosť aj ďalším osobám podľa § 198 ods. 3 citovaného zákona, keďže podľa § 208 zákona č. 180/1996 Zb., ak je za splnenie colného dlhu zodpovedných niekoľko osôb, považujú sa za spoločných a nerozdielných dlžníkov.»

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľke potvrdil. V každom prípade tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade neporušil označené práva sťažovateľky „*nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva*“. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd nad rámec po preskúmaní sťažnosti a jej príloh, predovšetkým rozsudkov krajského súdu aj najvyššieho súdu, k jednotlivým námietkam sťažovateľky uvádza:

Derogáciou zákona nastáva zánik jeho platnosti, čo však nemožno úplne stotožniť so zánikom jeho účinnosti. Vznik právnych vzťahov a ich obsah sa posudzuje podľa právnej úpravy účinnej v čase, keď došlo k správaniu, a tak niekedy dochádza k situácii, že zrušené právne predpisy sa aplikujú aj po zániku ich platnosti. Akt aplikácie práva v takomto prípade deklaruje určité skutočnosti so spätnými účinkami. Časový stret dvoch právnych noriem riešia spravidla intertemporálne ustanovenia obsiahnuté v novom platnom a účinnom právnom predpise. V posudzovanom prípade to bolo ustanovenie § 458 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z., ktoré ustanovuje, že na konanie začaté pred 1. júlom 2001 sa použijú doterajšie predpisy, t. j. ustanovenia zákona č. 180/1996 Z. z. V posudzovanom prípade nebolo sporným, že skutočnosti zakladajúce vznik colného dlhu nastali za účinnosti doterajšieho predpisu, t. j. zákona č. 180/1996 Z. z. Colné vyhlásenie, ktorým sťažovateľka navrhovala prepustenie tovaru do režimu tranzitu, bolo podané sťažovateľkou 22. februára 2001 na základe tranzitného vyhlásenia Colného úradu HZA H., Nemecko, č. VAB 5 05376. Vstup tovaru na colné územie Slovenskej republiky bol zaevidovaný 26. februára 2001 pod č. ROT 6622 03101538 (vstup na dohodu). Okamihom vzniku colného dlhu bol podľa colného úradu 27. február 2001, t. j. deň, ktorý nasledoval po dni, keď márne uplynula lehota na predloženie tovaru colnému orgánu určenia. Hmotnoprávnym predpisom, ktorým sa spravoval predmetný colnoprávny vzťah, bol teda zákon č. 180/1996 Z. z. Za účinnosti tohto colného zákona boli naplnené všetky materiálne znaky vzniku colného dlhu a je nepochybné, že v predmetnom prípade vznikol v zmysle § 198 ods. 3 písm. d) zákona č. 180/1996 Z. z. ex lege colný dlh. Sporným sa podľa sťažovateľky stalo posúdenie, za účinnosti ktorého právneho predpisu začalo colné konanie. Podľa ustanovenia § 76 ods. 3 zákona č. 238/2001 Z. z. colné konanie začína podaním colného vyhlásenia, ktorým sa navrhuje prepustenie tovaru do režimu alebo pridelenie iného colne schváleného určenia. Z už uvedeného vyplýva, že táto skutočnosť nastala za účinnosti zákona č. 180/1996 Z. z. V rámci tohto konania vydal colný úrad aj rozhodnutie, ktorým oznámil sťažovateľke sumu colného dlhu. Toto rozhodnutie nemožno považovať za individuálny právny akt vydaný v osobitnom colnom konaní, ktoré začalo vydaním rozhodnutia o vzniku

colného dlhu, ale ako osobitný typ rozhodnutia, ktoré colný úrad vydal v rámci colného konania začatého podaním colného vyhlásenia (m. m. III. ÚS 186/09).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2010